

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Gassum

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordvest

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: D. 02.11.2021

DELTAGERE: Claus Bossow (Dagtilbudsleder), Kirsten Christensen (pædagogisk leder), Dorte Hymøller (pæd. Vuggestue), Jacob Hansen (pæd. Børnehave), Marianne Maarup Møller (forældrerepræsentant)

KONSULENT: Bitten Holmer Flansmose

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	7
Forældresamarbejde	8
Den løbende udvikling af kvalitet	8
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	9
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Dagtilbud Nordvest har udformet en styrket pædagogisk læreplan, der er offentliggjort på dagtilbuddets hjemmeside, som Dagtilbudsloven påskriver. Evalueringen af arbejdet med den styrkede læreplan er undervejs og offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside i løbet af november 2021.

Personalet har drøftet indholdet i dagtilbuddets styrkede pædagogiske læreplan på temamøder og personalemøder. De har taget fat i alle temaer enkeltvis og drøftet dem i personalegruppen. Dette er foregået i et samarbejde med kollegerne i Børnehuset Svalereden (som de deler pædagogisk ledelse med). Det var meget givende for processen at dele erfaringer på tværs af børnehuse.

Personalet er glade for at der er skrevet forventninger til personalet ind i læreplanen. Det gør det meget tydeligt, og dermed anvendeligt i praksis, hvad man skal have fokus på.

I praksis bringes læreplanen i spil, når personalet laver ugeplaner. Her skeles til indholdet, så man er sikker på, man når hele vejen omkring.

Derefter tages den op på stuemøder, hvor man kan drøfte om der er områder, der er blevet lidt oversete, og derfor skal have ekstra fokus.

I børnehaven arbejder de ofte med store, længerevarende temaer, hvor læreplanen tænkes ind.

Der tages udgangspunkt i børnenes ideer, når temaet udvælges, men det er de voksnes ansvar at man når omkring alle områder af læreplanen.

Børn i udsatte positioner

Med afsæt i dagtilbuddets styrkede pædagogiske læreplan, arbejder personalet ud fra forståelsen af at alle børn i princippet kan komme i en udsat position i kortere eller længere tid. Det er de voksnes rolle at skabe rammen, så alle børn har mulighed for at deltage uanset vilkårene omkring barnet. Så de voksne tilpasser læringsmiljøerne omkring børnene ift. det enkelte barn, og gruppens, aktuelle behov. De voksne har eksempelvis fokus på at alle børn har nogen at lege med, hvis de ønsker det, og hvis der er brug for det, går de voksne med i legen for at støtte op om den.

I dagtilbuddet pædagogiske læreplan står der: *”Det er vigtigt, at det pædagogiske læringsmiljø rummer alle børn. Derfor vil der være forskellige tiltag i alle afdelinger med afsæt i den aktuelle børnegruppe. Børnene tilbydes forskellige pædagogiske miljøer for at opnå samme udviklingsmuligheder”*. Hvis der f.eks. i vuggestuen er et barn, der har brug for at være i en mindre gruppe, så skaber man en mindre gruppe, der bliver en smule afskærmet, så barnet har mulighed for at deltage i gruppeaktiviteter på egne præmisser.

Når de voksne laver grupper, har de fokus på børnenes relationer, så ingen børn kommer 'alene' i en gruppe, men altid har en ven med. – Så gruppen ikke i sig selv bringer børn i udsatte positioner. Personalet beskriver det således i praksis, at det er de voksnes ansvar at skabe de optimale rammer for at det enkelte barn kan deltage ligeværdigt i fællesskabet.

Personalet er bevidste om at de voksnes rolle er vigtig ift. de signaler de sender. Der er forskellige forventninger til forskellige børn, og det er helt ok. De gør det ikke til noget særligt, men viser børnene, at det er naturligt, at vi har brug for noget forskelligt for at kunne være med. Erfaringen er, at børnene er gode til at forstå det, og at det ikke er noget, der fylder hos dem.

Generelt har personalegruppen fokus på at have positive forventninger til det enkelte barn, og nogle gange at hjælpe det barn til at stråle i børnegruppen. De nævner et eksempel på en dreng, der havde fået et lidt træls ry blandt de andre børn. Personalet fandt ud af, at han er rigtig glad for dyr, så de fik ham positioneret som børnehavens 'dyreeksperter', hvilket bragte ham i en mere ligeværdig position i børnegruppen.

Hvis personalet er bekymrede for et barn, tager de fat i forældrene og inddrager dem, og deres perspektiv på bekymringen.

Er bekymringen af en karakter, der kræver yderligere indsats, involveres forældrene fortsat, der laves handleplaner, og det fremstår tydeligt for personalet, hvilke fagligheder og procedurer, der bringes i spil, hvornår.

Nogle gange kan der opstå et negativt narrativ om et barn. Her tager personalet fat i forældrene med det samme, for at stoppe dette narrativ. Her drager de nytte af deres relationsarbejde, der har bidraget til tillid i samarbejdet.

Sammenhænge

Sammenhænge prioriteres højt i Børnehuset Gassum. I vuggestuen tager man sig eksempelvis, i forbindelse med opstart og indkøring af nye børn, god tid til at lære forældre og barn at kende. Her er fokus på at skabe en tryk og tillidsfuld relation mellem personale – barn, og personale- forældre, og på at lære familien at kende.

I det hele taget prioriteres det højt, at der altid er en voksen til rådighed for forældrene, når barnet hentes. Her er der mulighed for en uformel snak omkring barnets dag i dagtilbuddet.

Forældrerepræsentanten, der har børn i både vuggestue og børnehave, genkender fuldstændigt det billede, og italesætter det således; der er altid en voksen tilstede til at aflevere barnet godt tilbage til forældrene.

For at sikre sammenhæng og en tryk overgang fra vuggestue til børnehave, besøger en voksen fra vuggestuen hver mandag børnehaven med de største vuggestuebørn.

Derudover tilbydes de store vuggestuebørn at deltage i forskellige arrangementer løbende, så de langsomt inddrages i hverdagen i børnehaven.

Overgangen er individualiseret. Dvs. at normen er at man starter i børnehave måneden efter man er fyldt 3 år. Hvis to eller flere børn har gavn af at følges fra vuggestue til børnehave – også selvom der måske er et par måneders aldersforskel, arrangerer personalet det således at de kan følges ad. Man er fleksibel og sender børnene afsted sammen, selvom den ene måske er lidt yngre eller ældre end normen.

I forbindelse med overgangen til børnehaven afholdes overleveringssamtaler, hvor pædagoger fra både vuggestue og børnehave, sammen med forældrene sikrer sig at der bliver en god overgang til børnehaven for både barn og forældre.

Børnehaven samarbejder tæt med distrikts skolen om overgangen til førskole og skole. En pædagog fra børnehaven følger med i førskolen fra marts-august og støtter børnene i overgangen. Forældrene inddrages i løbet af efteråret i overleveringen. Her afholder børnehaven et møde med dem, hvor man gennemgår overleveringsskemaet med dem, og taler om, om der er noget, hjem og børnehave skal sætte særligt fokus på i tiden op til førskolestart. Derudover tales der også om, hvilken information der er vigtig at videregive til skolen.

Hvis der er særlige bekymringer for et barn, inddrages skolen til en overgangssamtale sammen med forældrene.

Forældresamarbejde

Personalet beskriver deres værdier og praksis omkring forældresamarbejdet som relationsarbejde. De har et stort fokus på at skabe en tillidsfuld relation med forældrene, så forældrene oplever tryghed og tillid til at personalet varetager barnets behov.

Samarbejdet står på de gode relationer, også når der sommetider skal tages svære snakke.

Som tidligere beskrevet, prioriterer personalet de daglige små samtaler med forældrene højt. Her er fanger man også ofte, hvis der i virkeligheden er brug for at lave en aftale om et møde, hvor man kan tale lidt mere i dybden.

Personalet har i den forbindelse fokus på at stoppe voksensnak hen over hovederne på børnene. Når det sker, sørger personalet for at børnene ikke er til stede.

Ift. forældre der ikke taler dansk, hvor det kan være en udfordring at skabe en tæt relation, når man ikke kan føre de daglige små samtaler. Personalet gør deres bedste for at sikre en god kontakt. Til møderne bliver der bestilt tolk ved behov.

Udover de daglige små samtaler i garderoben, kommunikerer der med forældrene på AULA. Hver uge lægger både børnehaven og vuggestue en ugeplan op, så forældrene kan læse, hvad de laver i børnehuset. Forældrerepræsentanten er rigtig glad for ugeplanerne, da de understøtter snakkene derhjemme omkring hvad børnene har lavet i løbet af dagen. Derudover giver det hende mulighed for at forberede børnene på det, der skal ske f.eks. dagen efter.

I børnehaven arbejder de med metoder til at inddrage det hjemlige læringsmiljø/ sikre en sammenhæng mellem det, de laver i børnehaven, og hjemmet. F.eks. havde de tema om Kulle-Rulle op til efterårsferien. Her blev der lavet en pose til alle børnene, de kunne tage med hjem. Posen indeholdt små figurer, billeder, børnene kunne male på, og andet, som familien kunne hygge sig med derhjemme. Målet var at skabe sammenhæng ml. dagtilbud og hjem. Der er ikke en forventning om at forældrene anvender materialet, men det er et tilbud til de, der har lyst.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Personalet har drøftet indholdet i ITERS og ECERS kvalitetsrapporterne, og har på baggrund heraf udvalgt følgende fokusområder, som de vil arbejde videre med.

Vuggestue; organisering og struktur, sprog og overgange ml. aktiviteter og rutiner.

Fokusområderne er meget præcist beskrevet i dagtilbuddets Evalueringsmodel, som der løbende følges op på på stuemøder. Derudover justerer man ind efter behov, når man kan se, der er noget, der ikke fungerer. Der er allerede sat mange handlinger i værk, og personalet kan se store forandringer. Der er kommet mere ro på, og samlingerne er mere fokuserede og inddragende.

Børnehaven; skriftsprog, tal og matematik, tilgængelighed af bøger, organisering og interesserum på legepladsen. Her er der på samme måde lavet en meget konkret handleplan. Børnehaven

oplever en forandring i børnenes interesse for tal og bogstaver. Flere børn tæller og skriver eget navn. Flere forældre har nævnt at de oplever det samme derhjemme. Børnehaven følger op på handleplanerne på stuemøder.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Der er god plads i huset, men indretningen gør det svært at have visuelt opsyn med børnene, fordi der er mange døre, vægge, kroge etc. og rummene ikke er hensigtsmæssigt placeret i forhold til hinanden.

Selve bygningen kan der muligvis ikke gøres så meget ved, men der kan være en opmærksomhed på mindre elementer omkring indretning som det er muligt at gøre noget ved omkring børnerelateret og spændende indretning.

Rutinerne er grundlæggende organiseret, så de overvejende er passende for børnegruppen og der er en rar stemning omkring rutinerne med nogen læringsaktivitet. Det kan dog overvejes at være opmærksom på dels hygiejne, opsyn samt fleksibilitet omkring rutinerne.

Langt hen ad vejen er der et godt fundament for sprogarbejde, men nogle justeringer omkring fysisk nærhed og bredde / variation i materialerne ville kvalificere det yderligere.

Generelt er der ikke mange tilgængelige materialer for børnene, hvilket udover kvaliteten af læringsaktiviteterne også påvirker sproget og interaktionerne. Generelt kan der være opmærksomhed på at have større bredde og variation i de materialer og lege der er tilgængelige for børnene.

Der er generelt positive interaktioner både mellem børn og personale og børnene i mellem og personalet er i interaktion med børnene under hele observationen. Udfordringen er dog, at der let bliver for stor afstand mellem personale og især de mindste børn, hvilket betyder at opsynet, interaktionerne og forventningerne til børnene lejlighedsvist bliver upassende.

Opmærksomhedspunkter i forhold til interaktion handler primært om fysisk nærhed, implicite forventninger til børnene og at aktivere børnefællesskabet i højere grad.

Dagen har langt hen ad vejen en passende struktur, men dels bliver den en smule ufleksibel og dels får manglen på bredde og variation i materialerne indflydelse på, hvor let det er for børnene at lege.

Børnene er lidt inaktive i dagens strukturer, overgange m.v.

Der er mange gode elementer i praksis i huset, men opmærksomhedspunkterne er meget relateret til børnenes perspektiv på og deltagelse i deres hverdag. Der er tydeligvis nogle gode tanker bag de strukturer og valg der træffes om praksis og personalet er generelt positive og varme overfor børnene, men børnene er måske ikke så aktive og involverede i dagen, som de kunne være med en lidt mere fleksibel tilgang.

Opsamling, ECERS-3

Observationen viser, at I har et godt til fremragende kvalitetsniveau for interaktion og organisering og et godt niveau for de resterende punkter. Kvalitetsniveauet er knap så højt hvad angår læringsaktiviteter, men for de enkelte punkter, der synes at blive prioriteret, er der høje scorere.

I forhold til indretning inde er der bygningsmæssige udfordringer, som dog afhjælpes af annekset, som fungerer rigtig godt. Til gengæld er der masser af rum for privatliv. Et opmærksomhedspunkt kan være det udstillede materiale indendørs og brugen af det. Her ligger der et yderligere potentiale gemt.

I forhold til sundhed og sanitære foranstaltninger er der ikke observeret graverende forhold. Alle aktiviteter omkring måltider, hygiejne og sundhed foregår i en rolig, involverende og varm atmosfære. Sikkerhed på legepladsen bør være et tema til overvejelse.

Personalet er meget opmærksomt på børnenes sproglige udvikling og gør tydeligt en målrettet indsats hvor bestræbelsen hele tiden går på at møde det enkelte barn i hverdagsituationerne. I forhold til literacy kan det overvejes, hvordan bøger i endnu højere grad end i dag kan indgå i hverdagslivet, fx ved at øge opmærksomheden på børnenes eget brug af bøger. Muligvis læses bøger på andre tidspunkter end det observerede, men vi ved fra forskningen at fx stimulering af ordforråd har stor betydning for hvordan børnene klarer sig sidenhen. Dialogisk læsning er en af de metoder der er evidens for, har effekt for børns sprogudvikling. Faktabøgerne i annekset må gerne komme i brug.

I forhold til temaet "Læringsaktiviteter" ved vi fra forskning at tilgængeligheden af materialer potentielt bidrager til aktivitet og læring på materialets egne præmisser men også bidrager til udvikling af samspil og interaktioner. Natur/ science arbejdet, krea-aktiviteten og "guldgraveriet" er gode eksempler på hvor det lykkes og endog har yderligere potentiale. Det kunne derfor være vigtig overvejelse - dels at konstatere, at der findes en række fundamentale og afgørende områder, hvor kvaliteten af det pædagogiske arbejde er god og til tider fremragende – dels dernæst at overveje, hvad der kunne arbejdes med inden for læringsaktiviteterne, rettes fokus på, og som der

kunne arbejdes videre på med baggrund i det solide pædagogiske grundlag der allerede er til stede.

Personalets relationelle og organisatoriske kompetencer er gode, så der er stort udviklingspotentiale.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Mødet efterlader billedet af en virkelig engageret personalegruppe, der tager det pædagogiske arbejde meget seriøst. Vi har mange gode drøftelser af kvalitet i det pædagogiske arbejde og alle er deltagende. Den styrkede pædagogiske læreplan er offentliggjort som loven foreskriver. Evalueringen er undervejs og forventes offentliggjort i løbet af november måned.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

The logo for the city of Randers, featuring the word "RANDERS" in a stylized, blue, serif font. The letter 'A' is uniquely designed with a grid of small dots.